

MORZSÁK...

Fagzaság... fagazdaság. Évek óta ízlelgetem ezt a szót, de sehogyan sem tudom megszokni. Ez persze egyéni dolog, de az már nem, hogy a szakirodalomban, előadások szakszövegeiben igen sokféle értelemben használják ezt a kifejezést. Az utolsó két év anyagából kigyűjtöttem vagy 30 ilyen esetet, de most ezeket nem sorolom fel. Tény, hogy szerepel ez a szó gazdasági, szervezeti, közgazdasági, tervezési, tevékenységi stb. kategóriaként, szerepel a FAGOK irányítási területére, az erdészeti és elsődleges faipari munkák összefoglalásaként, s ritkábban az országos erdészeti és faipari komplex tevékenységre. Az is érdekes, hogy helyenként — érezhetően céltudatosan — elkerülnek teljesen ezt a kifejezést.

Jó volna egyértelművé tenni a szóhasználat jogosságát és lényeges tartalmát, s azt a szakközönséggel ismertetni.

*

Erdői melléktermék. Elég távan értelmezhető fogalom. Becslésem szerint cca. egymillió ha erdő van bevonva az ilyen irányú tevékenységbe, s évente cca. 300 millió forint — 300 Ft/ha — kerül ebből a tevékenységből a népgazdaság vérkeringésébe. Ez az összeg lényegesen több lehetne, ha az erdők ilyen célú hasznosítási lehetősége az üzemtervezéskor — egységes irányelvek alapján, egységes jelzésrendszerrel — feltárássra kerülne. Alig okozna többletmunkát, viszont biztos, hogy bőségesen megtérülne. (Nem új, csak felújított felvetés!)

*

Az MTESZ központi oktatási munkabizottsága anyagából: „Mind az alap, mind a továbbképzés helyes kialakításának kulcskérdése, hogy az érdekelt... ágazat közép- és hosszú távú műszaki fejlesztési tervére alapozva kerüljön kialakításra és megszervezésre. Ha ilyen tervek nincsenek vagy az oktatást tervezők előtt nem ismeretesekek, akkor elkerülhetetlenül öncélúvá válik a képzés jelentős része.” Egy másik MTESZ—KoB-tanulmányból: „Mérnökön olyan szakembert kell érteni, aki a termelésben (szolgáltatásban stb.) közvetlenül részt vesz, akár az előkészítés; a műszaki fejlesztés, a tervezés fázisában, akár a megvalósítás; a gyártás, az üzembe helyezés vagy az üzemeltetés fázisában irányítóként vagy végrehajtóként. A mérnöki problémák lehetnek elméletiek vagy gyakorlatiak, de megoldásuk mindig konkrét (gyakorlati) termelési célt szolgál. Nem lehet jó az a mérnökképzés, amelyik ezt figyelmen kívül hagyja.”

*

Az „Élet és Tudomány” 1978. 9. számában jelent meg egy tanulmány **„Gyümölcstermelő erdők Bulgáriában”** címmel Írója Nagy Gézáné. Nagyon elgondolkodtató ez a cikk! Hadd idézzek csupán három mondatot. „Az a törekvés, hogy az erdők területét növeljék, s az értékes túlevelűeket előnyhöz juttassák, nem meglepő, hiszen mi, magyarok szintén ezt tesszük! A bulgáriai erdőtelepítésnek azonban van egy — számunkra sem érdektelen — sajátossága: a felszabadulás után erdősített területeknek több mint 4%-ára, mintegy 60 000 ha-ra diót, mandulát, mogyorót és szelídgesztenyét ültettek.” A cikk zárómondata: „Egy ésszerűen tervezett és rendszerben, folyamatosan végzett munka eredménye, hatalmas nemzeti érték!” Nálunk is jó volna — legalább most — elkezdni.

*

Olyan **problémalistát** állíthatnának össze a vállalatok (gazdaságok), amelyek egyrészt alkalmasak lennének az egyetemi TDK-munka, de a diplomaterv-készítés témájához is, másrészt kidolgozás esetén a gyakorlati életben valóban hasznosítani lehetne az így nyert szellemi „tevékenységet”. Jól járna vele az egyén, a vállalat, de végső soron a népgazdaság is.

Tóth István